

*О.Г. Серета,
кандидат юридичних наук, доцент кафедри трудового права,
Національний університет «Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого»*

ЩОДО СИСТЕМИ ОРГАНІВ НАГЛЯДУ І КОНТРОЛЮ ЗА ДОТРИМАННЯМ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

В статті запропоновано формування цілісної структурованої системи органів нагляду і контролю, в якій назви органів відповідали б їх компетенції; встановлюється доцільність існування двох окремих інституцій у сфері контролю за дотриманням трудового законодавства, завдання і функції яких перетинаються (Держпраці та Держгірпромнагляд); проаналізовано позицію відсутності серед суб'єктів нагляду і контролю за дотриман-

ням трудового законодавства в Проекті трудового кодексу України прокуратури.

Ключові слова: нагляд, контроль, суб'єкти наглядової діяльності, суб'єкти контролю в галузі праці, прокуратура України, дотримання трудового законодавства.

На сьогодні правове регулювання, а тому і функціонування системи органів нагляду і контролю за дотриманням трудового законодавства в Україні має ряд суперечливих невирішених питань: від відсутності єдиної системи органів до назв і пересічної компетенції окремих структурних елементів існуючих систем контрольних органів у галузі праці. А тому обрана тема дослідження є актуальною, особливо в умовах масових порушень трудового законодавства України, коли «одним із засобів підвищення ефективності дотримання трудового законодавства є забезпечення належного нагляду та контролю уповноваженими на те суб'єктами» [1, с. 640].

Окремі аспекти досліджуваної проблематики уже дістали висвітлення у наукових працях представників різних галузей права, серед яких на особливу увагу заслуговують роботи таких науковців як Н.Б. Болотіна, Ю.П. Дмитренко, А.С. Мельник, А.І. Процевський, В.І. Прокопенко, С.М. Прилипка, М. Руденко, Ф.А. Цесарський, О.М. Ярошенко та інших.

Метою даної статті є окреслення шляхів оптимізації існуючої системи наглядових і контрольних органів в галузі праці як суб'єктів наглядової і контрольної діяльності. Задля досягнення означеної мети вбачається виконання наступних завдань: визначення суб'єктів нагляду і контролю за дотриманням трудового законодавства, їх назв, повноважень, порівняння повноважень з назвами, встановлення органів нагляду за дотриманням трудового законодавства, розробка пропозицій щодо оптимізації контрольної-наглядової діяльності в аспекті суб'єктів її здійснення.

Проблемою правового регулювання і одночасно особливістю організації і функціонування органів контролю і нагляду в галузі праці, є відсутність цілісної структурованої системи, в якій назви органів відповідали б їх компетенції. Не можна не зауважити, що назви суб'єктів контрольної і наглядової діяльності у галузі праці за часи незалежності України вже неодноразово змінювали назви. Водночас, і на сьогодні доводиться констатувати, що органи контролю визначаються як органи нагляду. Наприклад, до повноважень Державної служби видавати у визначеному порядку приписи (розпорядження) про усунення порушень і недоліків у сфері промислової безпеки, охорони праці, геологічного вивчення, використання, охорони надр та безпечної експлуатації об'єктів підвищеної небезпеки (підп. 9 п. 5 Положення № 408/2011 [2]); зупиняти, припиняти, обмежувати експлуатацію підприємств (підп. 11 п. 5); притягати у межах компетенції до адміністративної відповідальності за порушення законодавства (підп. 12 п. 5) тощо. Закріплення таких повноважень вказує, що даний орган доцільно визначити контрольним.

Окрім описаної невідповідності, системність відсутня при використанні таких термінів як інспекція, служба. Наприклад, такі однопорядкові органи як Державна інспекція України з питань праці та Державна служба гірничого нагляду та промислової безпеки України мають різні назви (відповідно інспекція і служба), не зважаючи на збіг місця в системі контролюючих органів, об'єм контрольних повноважень тощо. Якщо ці два державні органи здійснюють контроль у різних сферах, чим хоча і неможливо пояснити різницю у назві відносно використання досліджуваних термінів, то стосовно Державної санітарно-епідеміологічної служби та Державної інспекції техногенної безпеки України пояснення відсутні.

Вважаємо, що описана вада правового регулювання та функціонування системи контролюючих органів повинна бути усунена. Назва органу не тільки повинна вказувати на здійснюваний вид діяльності цим органом (нагляд чи контроль), але доцільно застосувати системний підхід до позначення різної спрямованості діяльності, компетенції контрольних органів, що тим не менш мають спільні ознаки у вигляді структури, рівня тощо. Аналізуючи перелік повноважень, форми, методів діяльності органів, уповноважених на здійснення контролю чи нагляду за дотриманням трудового законодавча (зокрема, в Законі України «Про прокуратуру» [3], Положеннях про Державну інспекцію України з питань праці, № 386/ 2011 [4]; про Державну службу гірничого нагляду та промислової безпеки України № 408/ 2011 [2]; про Державну інспекцію ядерного регулювання України № 403/ 2011 [5] та інші), доходимо висновку, що єдиним наглядовим органом у сфері дотримання трудового законодавства є прокуратура України. При цьому у ч. 2 ст. 19 Закону України «Про прокуратуру» [3] встановлено, що прокуратура не піднімає органи відомчого управління та контролю і не втручається у господарську діяльність, якщо така діяльність не суперечить чинному законодавству. Задля виконання вимоги неприпустимості підміни органів відомчого управління та контролю, і не заснованого на законі втручання в господарську діяльність підприємств, установ, організацій прокурор не має права витребувати та одержувати інформацію, яка не має відношення до предмету нагляду, вносити пропозиції, які не направлені на усунення порушень законів, їх причин та умов, що їм сприяють. Не в його компетенції також втручатися у відносини, які врегульовані установчими та іншими документами підприємств, установ та організацій [6, с. 57]. Всі інші спеціально уповноважені органи на перевірку дотримання трудового законодавства та законодавства з охорони праці повинні бути визначені контрольними.

І одразу констатуємо, що не вирішеною на сьогодні проблемою є існування двох окремих інституцій у сфері контролю за дотриманням трудового законодавства, завдання і функції яких перетинаються. Зокрема, Держпраці та Держгірпромнагляд. Ці два органи здійснюють контрольну, що розмежовується відповідно нормам чинного законодавства України за змі-

стом: «1) загальний нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю; 2) нагляд і контроль за охороною праці» [7, с. 698] .

Наприклад, у ст. 41 Кодексу законів про адміністративні правопорушення України [8] передбачає два окремі склади адміністративних проступків у галузі праці: порушення вимог законодавства про працю та про охорону праці. У Проекті Трудового кодексу України [9] розмежування контрольної діяльності за змістом на означені сфери зберігається. У ст. 384 Проекту органами державного нагляду за дотриманням трудового законодавства визначаються: 1) центральний орган виконавчої влади, який діє у складі центрального органу виконавчої влади у галузі праці та інші органи державної влади, що здійснюватимуть «державний нагляд за дотриманням трудового законодавства»; 2) система органів, що здійснюватимуть «державний нагляд за дотриманням спеціального законодавства у сфері безпечних і здорових умов праці» (центральний орган виконавчої влади з нагляду за охороною праці, промисловою безпекою та гірничого нагляду; центральний орган виконавчої влади з питань радіаційної безпеки; центральний орган виконавчої влади з питань пожежної безпеки; центральний орган виконавчої влади з питань охорони здоров'я). Таким чином, пропонується сформуувати систему органів державного нагляду за дотриманням трудового законодавства та систему органів за дотриманням законодавства про безпечні та здорові умови праці.

Порівняння запропонованих для впровадження систем контрольних органів з функціонуючими сьогодні дає підстави для висновку про їх тотожність. Зокрема, нічого нового не пропонується, а лише удосконалюється правове регулювання відповідної діяльності в аспекті пропозиції закріплення узагальнених назв тих органів, що будуть функціонувати як контрольні. Водночас, запропонована до впровадження редакція ст. 384 Проекту трудового кодексу України містить ряд вад, її аналіз дозволяє стверджувати про те, що спеціальне законодавство у сфері безпечних і здорових умов праці не є трудовим. Таке твердження позбавлене логіки. Норми, які визначають здорові та безпечні умови праці, спеціальні правила щодо охорони праці жінок, дітей, осіб зі зниженою працездатністю та ніші норми з охорони праці входять до трудового законодавства України є загальнови-знаним фактом [10, с. 15].

Серед представників трудового права є думка, що охорона праці як інститут трудового права крім правил і норм по охороні праці включає також норми, що визначають нагляд та контроль за дотриманням законодавства про працю та відповідальність посадових осіб за їх порушення [11, с. 110-111]. Це твердження справедливе, коли мова іде про охорону праці у широкому значенні. Адже, як пояснює В.І. Прокопенко, «термін «охорона праці» вживається в двох значеннях: в широкому його розумінні та в більш вузькому, спеціальному розумінні. При вживанні терміну «охорона праці» відповідно до його етимологічного значення, тобто в широкому розумінні, до його поняття відносять ті гарантії для працівників, що пе-

редбачають усі норми трудового законодавства, наприклад норми що забороняють власнику або уповноваженому ним органу звільняти працівників з роботи тоді, коли немає підстав, передбачених ст.ст. 40, 41 КЗпП. Ці норми становлять надзвичайно важливу гарантію, спрямовану на охорону трудових прав працюючих. Проте термін «охорона праці» в чинному трудовому законодавстві вживається не в такому широкому, тобто буквальному, значенні цих слів, а в більш вузькому. У вузькому значенні під охороною праці розуміється сукупність заходів щодо створення безпосередньо в процесі роботи нормальних і безпечних технічних і санітарно-гігієнічних умов для всіх працюючих» [12, с. 360].

Вважаємо, при розробці норм, якими буде визначено систему контролюючих органів у галузі праці можливо виходити з того, що у вузькому юридичному тлумаченні термін «охорона праці» означає конкретний правовий інститут трудового права, який об'єднує норми безпосередньо спрямовані на певне забезпечення умов праці, які є безпечними для життя і здоров'я працівників. Норми цього інституту покладають на роботодавця та його посадових осіб, певний комплекс конкретних обов'язків, виконання яких повинно забезпечити безпеку праці, збереження здоров'я, працездатності та життя людини в процесі реалізації її здатності до праці, оздоровлення та покращення умов праці. Інститут охорони праці є одним з фундаментальних інститутів трудового права [13, с. 519-520]. Отже, дотримання законодавства з охорони праці (спеціального чи про безпечні та здорові умови праці, якщо говорити мовою Проекту) є частиною цілого – дотримання трудового законодавства (якщо останнє поняття охоплює всі акти, що регулюють власне трудові та пов'язані з ними відносини). Або ж навпаки – взяти широке трактування охорони праці і тоді загальним поняттям визначити дотримання законодавства з охорони праці. Водночас, неодмінно правове регулювання контрольної діяльності в галузі праці в аспекті існування двох систем державних органів, завдання і функції яких перетинаються, слід вдосконалити.

При цьому, на наш погляд, слід враховувати, що коли у 1940 році було завершено створення єдиної технічної інспекції профспілок замість раніше діючих правової і технічної, то це мало, відмічає Ф.А. Цесарський, негативні моменти: послабилася правова робота профспілок в сфері охорони праці і ускладнилося завдання технічних інспекторів [14, с. 51-52, 84-85]. Адаже технічні інспектори не мали спеціальної юридичної освіти, змушені були поєднувати в своїй роботі специфічні функції технічної інспекції з невластивими їм функціями правової інспекції [15].

Таким чином, не зважаючи на єдину мету, схожі завдання, функції, констатуємо, що практична діяльність інспекторів Держпраці та Держгірпромнагляд відрізняється за змістом питань, дотримання трудового законодавства по яким перевіряється інспекторами: здебільшого правові питання чи переважання технічних питань. А тому доцільним є формування єдиної системи контролюючих органів у галузі праці, основною функцією

яких буде здійснення контролю за дотриманням трудового законодавства, в тому числі і про безпечні та здорові умови праці. Водночас, така система органів може включати декілька підсистем, кожна з яких буде спеціалізуватися на перевірці певних груп норм трудового законодавства. Іншими словами, державні органи єдиної системи контролю за дотриманням трудового законодавства матимуть єдину мету, але включатимуть дві підсистеми, працівниками яких будуть спеціалісти різних галузей: правові та технічні інспектори. Це дозволить розробити оптимальну систему добору кадрів до кожної з підсистем, включаючи обрання осіб з технічними і правовими спеціальностями для здійснення державного контролю в галузі праці.

Пропонуючи переглянути запропоновану для впровадження у ст. 384 Проекту Трудового кодексу України систему органів нагляду за дотриманням трудового законодавства, вважаємо необхідним звернути увагу і на інший, на наш погляд, недолік правового регулювання нагляду і контролю за дотриманням трудового законодавства в рамках Проекту. Аналіз глави 2 книги 7 Проекту Трудового кодексу України дозволяє стверджувати про конкретне визначення органів нагляду за дотриманням трудового законодавства, їх прав та обов'язків, форм наглядової діяльності тощо, та відсутність положень щодо форм, методів здійснення контрольної діяльності, повноважень контролюючих органів, що не є зрозумілим за умови розмежування функцій нагляду та контролю і окремих вказівці, що «органи державного нагляду і контролю за дотриманням трудового законодавства співпрацюють, не підміняючи один одного та не передаючи один одному своїх повноважень...» (ч. 1 ст. 386 Проекту трудового кодексу України) [9]. Якщо форми, методи здійснення контрольної діяльності за дотриманням трудового законодавства, повноваження контролюючих органів у цій сфері (центральных і місцевих органів виконавчої влади, Ради міністрів АРК, органів місцевого самоврядування відповідно ч. 4 ст. 383 Проекту Трудового кодексу України) визначаються спеціальними окремими актами, то про це повинно бути зауважено. Або ж можливо здійснити кодифікацію у цьому напрямку правового регулювання контрольної діяльності і включити відповідні норми до кодексу. Однозначним є те, що прогалин з приводу вирішення означеного питання залишитися не повинно.

Привертає увагу при аналізі норм глави 2 книги 7 Проекту Трудового кодексу України і інше: прокуратури серед органів нагляду і контролю в галузі праці немає взагалі. Закономірним постає питання: чому? Можливо припустити, що такий варіант системи державних органів нагляду і контролю, як запропоновано в проекті, є віддзеркаленням однієї з позицій щодо загального прокурорського нагляду в цілому на нагляду прокуратурою за дотриманням трудового законодавства зокрема. А саме, на сьогодні існує думка, що цю функцію прокуратури України доцільно ліквідувати.

Підстави для формування описаної позиції наявні. Перш за все – це недосконалість законодавства з цього питання. Так, відповідно ч. 3 ст. 259 Кодексу законів про працю України «вищий нагляд за додержанням і пра-

вильним застосуванням законів про працю здійснюється Генеральним прокурором України і підпорядкованими йому прокурорами». Водночас, ані в Конституції України, ані в Законі України «Про прокуратуру» [3] покладення такої функції на даний державний орган не передбачене. Хоча останнє твердження потребує роз'яснення і уточнення.

Щодо Конституції України, то ситуація з правовим регулювання статусу прокуратури України в цьому нормативно-правовому акті вельми складна і суперечлива. Мається на увазі процес внесення змін до Основного закону Законом України «Про внесення змін до Конституції України» від 8 грудня 2004 року № 2222-IV та подальше скасування таких у зв'язку «з порушенням конституційної процедури розгляду та прийняття» вказаного закону Рішенням Конституційного Суду України у справі про додержання процедури внесення змін до Конституції України від 30.09.2010 № 20-рп/2010 [16]. Адже серед внесених і потім скасованих змін було визначення за прокуратурою України у ст. 121 функції «нагляду за додержанням прав і свобод людини і громадянина, додержанням законів з цих питань органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими і службовими особами». При цьому слід акцентувати увагу, що зміни було скасовано не за ознакою їх недоцільності, безпідставності внесення, а через процедурні порушення. Таким чином, аналіз вказаних у ст. 121 Конституції України функцій прокуратури вже не дозволяє остаточно стверджувати про існування таких двох головних як функція нагляду за дотриманням законів і функція кримінального переслідування осіб, що вчинили злочин [17, с. 13]. Зокрема, визначення функції нагляду прокуратури України за дотриманням законів ставиться в Конституції ставиться під сумнів.

Щодо функцій прокуратури України в законі України «Про прокуратуру» [3], то функції загального нагляду серед основних напрямків діяльності цієї системи органів у ч. 1 ст. 5 не передбачена. При цьому у ч. 2 цієї ж статті чітко визначено, що «на прокуратуру не може покладатися виконання функцій, не передбачених Конституцією України і цим Законом». В той же час, розділ III Закону України «Про прокуратуру» має назву «Прокурорський нагляд» і включає ряд положень щодо наглядових повноважень прокуратури, що у сукупності дозволяють здійснювати загальний нагляд прокуратури за дотриманням законодавства України. Зокрема, у п. 2 ч. 1 ст. 19 Закону України «Про прокуратуру» від 05.11.1991 № 1789-XII [3] передбачено, що предметом нагляду прокуратури за додержанням і застосуванням законів охоплюється додержання законів про недоторканність особи, соціально-економічні, політичні, особисті права і свободи громадян, захист їх честі і гідності, якщо законом не передбачений інший порядок захисту цих прав.

Врегулювання таким чином питання функцій прокуратури України загострює і без того жваві дискусії з приводу основних напрямків діяльності цієї інституції апарату держави. Найбільш радикальними є висловлення

про те, що загальний нагляд прокуратури як заборонний механізм і заливоч адміністративно-командної системи слід ліквідувати [18, с. 4-7], адже на сьогодні «загальнонаглядова діяльність у сфері господарських правовідносин не відповідає природі прокуратури і виходить далеко за межі її реальних повноважень... заподіює шкоду, оскільки поступово руйнує віру управлінських і контрольних структур у своїй особистій можливості щодо покращення організації провадження» [19, с. 202].

Вирішення цього суперечливого питання (доцільності існування загального прокурорського нагляду) цілком може становити тему окремого дослідження. Ми ж зупинимось на тому, що на сьогодні відповідна функція передбачена в Законі України «Про прокуратуру» [3] і Кодексі законів про працю України, що остаточно надає можливість віднести цей орган до державних наглядових органів за дотримання трудового законодавства і підстав оминати його у Проекті трудового кодексу України на сьогодні нема, що повинно бути враховано при доопрацюванні норм перспективного трудового законодавства. Тим більше, що захист прав громадян силами прокуратури має ряд переваг порівняно з іншими видами захисту, в тому числі трудових прав, і пояснюється «законною турботою про те, щоб гарантувати чітке і однакове застосування закону; в цьому відношенні прокуратура, виступаючи централізованим і ієрархізованим інститутом, розпоряджається зі всією очевидністю головними козирами; легкістю, з якою будь-який громадянин може вдатися до її послуг; географічне розташування і засоби прокуратур в значенні кадрів і матеріального забезпечення здаються значно більшими, ніж ті, якими розпоряджаються судді; швидкістю, з якою прокуратура виносить рішення по звернутих до неї заявах і скаргах, і тією ефективністю, котру їй повідомляє її повноваження на виконання її рішень у десятиденний строк; зрозумілим бажанням приступати до радикальних реформ тільки після того, як з'явиться впевненість в тому, що свідомість людей готова до них, що наявні всі необхідні та достатні засоби» [20, с.43].

Враховуючи вищевикладене, доходимо висновку, що не зважаючи на чисельні вдосконалення системи контролюючих і наглядових органів в галузі праці, про досконалість правового регулювання відповідних відносин вести мову поки що зарано, що безперечно впливає на якість і ефективність контрольної і наглядової діяльності. Усунення ж ряду вад правового регулювання нагляду і контролю за дотриманням трудового законодавства, серед яких плутанина у розмежуванні контрольних і наглядових органів, нечіткість їх статусу, структури, розмежування повноважень за змістом досліджуваних питань та інших, дозволять стверджувати про вдосконалення нагляду і контролю в галузі праці як один з напрямків сприяння досягненню стану захищеності прав суб'єктів трудових правовідносин в Україні.

Література:

1. Мельник А. С. Нагляд та контроль за дотримання трудового законодавства в Україні / А. С. Мельник // Форум права. – 2011. – № 1. – С. 640–644: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2011-1/11maczvu.pdf>.
2. Про Положення про Державну службу гірничого нагляду та промислової безпеки України: Указ Президента України від 06.04.2011 №408/2011: [Електронний ресурс]. – Режим доступу –<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/408/2011/card2#Card>.
3. Про прокуратуру: Закон України від 05.11.1991 № 1789-ХІІ: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1789-12/card2#Card>.
4. Положення про Державну інспекцію України з питань праці: Указ Президента України від 06.04.2011 № 386/2011: [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/386/2011/card2#Card>.
5. Про положення про державну інспекцію ядерного регулювання України: Указ Президента України від 06.04.2011 № 403/ 2011: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/403/2011/card2#Card>.
6. Прокурорський нагляд в Україні: Підручник для юрид. вузів і фак. / [І. С. Марочкін, Ю. М. Грошевой, О. Б. Червякова та ін.]; За ред. проф. Ю. М. Грошевого і доц. І. С.Марочкіна – Донецьк. – 1997. – 256 с.
7. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник / Н.Б. Болотіна. – К.:Вікар, 2003. – 725 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
8. Кодекс законів про адміністративні правопорушення України: Закон України від 07.12.1984 № 8073-Х: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/80731-10/card2#Card>.
9. Проект Трудового кодексу України; Текст законопроекту до другого читання 10.12.2009 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=30947.
10. Дмитренко Ю. П. Трудове право України: Навч. посіб. / Ю.П. Дмитренко – К.: Школа, 2004. – 288 с.
11. Процевский А.И. Предмет советского трудового права / А.И. Процевский. – М.: Юрид. лит., 1979. – 244 с.
12. Прокопенко В.І. Трудове право України: Підручник. Видання друге, стереотипне / В.І. Прокопенко – Х.: Консум, 2000. – 480 с.
13. Прилипко С.М., Ярошенко О. М. Трудове право України: Підручник / С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко – Харків: Видавець ФО-П Вапнярчук Н. М., 2008. – 664 с.
14. Цесарський Ф.А. Захисна функція профспілок, форми її реалізації. Автореф. дис...канд.юрид.наук: 12.00.05. / Ф.А. Цесарський. – Національна юридична академія ім. Ярослава Мудрого. – Харків, 2004. – 20 с.

15. Смирнов Ю.П. Развитие органов охраны труда в системе советских профсоюзов/ Ю.П. Смирнов. – М.: 1958. – С. 36.
16. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 252 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про внесення змін до Конституції України» від 8 грудня 2004 року N 2222-IV (справа про додержання процедури внесення змін до Конституції України): Рішення Конституційного Суду України від 30.09.2010 № 20-рп/2010: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v020p710-10/card2#Card>.
17. Руденко М. Щодо усунення підміни прокуратурою інститутів нагляду та контролю в сфері управління / М. Руденко // Право України. – 1996. – №9. – С. 58-62.
18. Точилковский В.Н. О концепции прокурорской власти / В.Н. Точилковский // Сов. государство и право. –1990. – № 9. – С. 46.
19. Кливер И.Я. Проблемы и перспективы прокурорского надзора в СССР / И.Я. Кливер // За и против. – 1991. –№ 5. – С. 4-7.
20. Мичко М. До питання про загальнонаглядову діяльність прокуратури / М.Мичко // Право України. – 2000. – № 4.– С. 50-51.

Середа Е. Г. Относительно системы органов надзора и контроля за соблюдением трудового законодательства

В статье предложено формирование целостной структурированной системы органов надзора и контроля, в которой названия органов отвечали бы их компетенции; устанавливается целесообразность существования двух отдельных институтов в сфере контроля за соблюдением трудового законодательства, задачи и функции которых пересекаются (Держпраці и Госгорпромнадзор); проанализированы позиции отсутствия среди субъектов надзора и контроля за соблюдением трудового законодательства в проекте Трудового кодекса Украины прокуратуры.

Ключевые слова: надзор, контроль, субъекты надзорной деятельности, субъекты контроля в области труда, прокуратура Украины, соблюдения трудового законодательства.

Sereda O. G. As for the system of supervision and control bodies over compliance with labor laws

The article proposed the formation of a coherent structured system of supervision and control, which would correspond to the names of their competence; established feasibility existence of two separate institutions in the enforcement of labor laws, tasks and functions which intersect (Derzhpratsi and Gosgorpromnadzor); analyzed the positions of absence among subjects of surveillance and enforcement of labor laws in the draft of Labour Code of Ukraine prosecutors.

Актуальні проблеми права: теорія і практика. №28. 2013

Keywords: supervision, control, subjects supervisory activities, subjects control the labor, Prosecutor of Ukraine, compliance with labor laws.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноукраїнський національний університет
імені Володимира Даля
Інститут юриспруденції та міжнародного права

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
Volodymyr Dahl East Ukrainian National University
Institute of jurisprudence and international law
Luhansk

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВА:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
№28

TOPICAL ISSUES OF LAW:
THEORY AND PRACTICE

COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS
№28

УДК 340.11(477)
ББК 67.9(4Укр)
А-43

ISSN 2218-5461

Відповідно до постанови Президії ВАК України від 12.06.2002 №1-05/6, рішення Президії ВАК України (протокол №1-05/4 від 14.10.2009 р.), постанови Президії ВАК України від 14 квітня 2010 р. №1-05/3 збірник затверджено як наукове фахове видання, в якому можуть публікуватися результати дисертаційних досліджень на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук. Збірник наукових праць «Актуальні проблеми права: теорія і практика» зареєстрований у Міжнародному центрі ISSN (Франція, м. Париж), йому присвоєний міжнародний науковий серіальний номер ISSN 2218-5461.

Редакційна колегія:

Д.ю.н., проф. Л.І. Лазор (головний редактор); д.ю.н., проф. О.М. Ярошенко (заступник головного редактора); д.ю.н., проф. В.С. Гусласький; д.ю.н., проф. В.Ф. Опришко; д.ю.н., проф. Б.Г. Розовський; д.ю.н., проф. М.І. Іншин; д.ю.н., проф. В.В. Лазор; д.і.н., проф. В.П. Михайлюк; д.і.н., проф. І.В. Довжук; д.ю.н., проф. С.М. Прилипка; д.ю.н., проф. А.І. Шебанова (Московская государственная юридическая академия им. О.Е. Кутафина); д.ю.н., проф. Н.М. Хуторян; д.ю.н., проф. І.І. Шамшина; dr. Natalia Murphy (Southern Arkansas University); др. Александар Чирич, профессор (Правни факултет, Университет Нишу, Сербия); Proff. Dr. Jean-Jacques Herve, Academician of the French Academy of Agricultural Sciences; Prof. Dr. J nos Nagy, President Centre for Agricultural and Applied Economic Sciences University of Debrecen, Hungary.

Відповідальний за випуск — доктор юридичних наук, професор М.І. Іншин.

Видається відповідно до рішення Вченої ради Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (протокол № 2 Вченої Ради Східноукраїнського національного університету від 18 жовтня 2013 р.).

Збірник зареєстровано Міністерством юстиції України, свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серія КВ № 15362-3934Р.

А-43 Актуальні проблеми права: теорія і практика. Збірник наукових праць №28. — Луганськ, СПД Резніков В.С., 2013. — _____ с.

Статті друкуються в авторській редакції.

ISBN 978-617-509-313-9

ISSN 2218-5461

УДК 340.11(477)
ББК 67.9(4Укр)

ISBN 978-617-509-313-9

© Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля, 2013
© СПД Резніков В.С., 2013